

S FRANCOUZI O UVOLNĚNÍ V EVROPĚ

Podnětem byla dohoda při návštěvě francouzského ministra zahraničních věcí Couve de Murvilla v Praze o tom, že se budou pořádat dvoustranná kolokvia čs.-francouzská mezi odborníky z oblasti výzkumu mezinárodních vztahů, mezi historiky a mezi ekonomy. K prvnímu setkání došlo v Praze v Ústavu pro mezinárodní politiku a ekonomii ve dnech 1. až 3. prosince 1967 a týkalo se oblasti mezinárodních vztahů, konkrétně *faktorů uvolnění v Evropě*. Přijeli k němu z Francie: prof. Jacques Vernant, ředitel Centre d'Études de politique étrangère; armádní generál A. Beaufre, ředitel Ústavu strategických studií; armádní generál P. Genevey, generální kontrolor Centre d'Études de politique étrangère; prof. Alfred Grosser, profesor na Institut des Études politiques; prof. Leo Hamon, profesor právnické fakulty v Dijonu; prof. Mario Lévi, sekretář Institut d'Études des Problemes économiques a prof. Hubert Thierry, profesor na École des Hautes Études v Paříži a profesor právnické fakulty university v Caën. Z československé strany zasedli za konferenční stůl: dr. Antonín Šnejdár, ředitel ÚMPE, dr. Ján Čierný, vědecký pracovník Historického ústavu SAV; ing. Juraj Mamojka, pracovník Slovenské národní rady; prof. dr. Jaroslav Marti-

nic, rektor University 17. listopadu, dr. Alexandr Ort, CSc., náměstek ředitele ÚMPE, Dušan Rozeňhal, redaktor Nové myslí, doc. ing. Miroslav Soukup, CSc., vědecký pracovník Sociologického ústavu ČSAV a doc. dr. Ján Zvada, CSc., vědecký pracovník Vojenské politické akademie. Rozhovorů se zúčastnili jako pozorovatelé i vědečtí pracovníci ÚMPE dr. Jaroslav Šedivý a dr. Arnošt Tauber.

Na programu jednání bylo šest témat, navržených francouzskou stranou, k nimž z každé strany bylo proneseno krátké úvodní slovo. Po něm následovala volná výměna názorů. Tématy byla historie posledních deseti let v evropské politice, politické a vojenské (respektive vojensko-politické) aspekty uvolnění v Evropě, problematika v německé otázce, možnosti v evropské kulturní spolupráci, možné perspektivy čs.-francouzských vztahů a nakonec některé otázky čs.-francouzských ekonomických vztahů.

Účastníci se předem dohodli, že diskuse bude zcela otevřená, že se nebude provádět její zápis a nebude se zveřejňovat. Tak tomu i bylo a myslím, jak nakonec vyjádřili i ostatní účastníci, že výsledky této první schůzky přesáhly očekávání.

J. Š.

HODNOCENÍ ROKU „VELKÉ“ KOALICE V NSR

Dne 11. ledna 1968 se v Ústavu pro mezinárodní politiku a ekonomii v Praze konala z iniciativy redakční rady *Informačního bulletinu ÚMPE o německé otázce* celodenní porada zástupců zahraničně

politické praxe a odborníků z několika výzkumných pracovišť věnovaná hodnocení vývoje NSR za vlády „velké“ koalice a hodnocení čs.-západoněmeckých vztahů. Redakční rada předložila účastníkům po-

rady materiál shrnující poslední vnitropolitický, hospodářský a zahraničně politický vývoj NSR. Diskutující provedli analýzu současné situace Německé spolkové republiky a vyvodili i podnětné závěry týkající se orientace čs. zahraniční politiky vůči NSR. Názory MZV tlumočil na této poradě zástupce vedoucího příslušného teritoriálního odboru MZV.

Porada byla prvním setkáním tohoto druhu a ukázala se všestranně prospěšnou a vhodnou formou spolupráce. Pracovníci praxe se mohli seznámit s výsledky

vědecky propracovaných pohledů na západoněmeckou problematiku, s jejich jistým předstihem před dosud obecně rozšířenými stanovisky i s alternativními návrhy týkajícími se čs. zahraničně politických kroků vůči NSR. Stejně tak se mohli účastníci porady prostřednictvím zástupců praxe seznámit se zahraničně politickými souvislostmi, pokud jde o čs. postup ve vztahu k NSR, a s reálnými možnostmi této vztahové problematiky vůbec.

I. B.

SVĚTOVÉ SETKÁNÍ AFRIKANISTŮ V DAKARU

V Dakaru se ve dnech 11.—20. prosince 1967 sešel II. mezinárodní kongres afrikanistů, celosvětové fórum, jehož cílem je organizovat a koordinovat mezinárodní spolupráci v oblasti studií o Africe.

Myšlenka ustavit kongres jako stálou organizaci, v jejímž rámci by bylo možno vyjadřovat a diskutovat koncepcce a teorie důležité pro afrikanistický výzkum, se objevila poprvé na konferenci orientalistů v Moskvě v roce 1960. Byl vytvořen organizační výbor, jehož členy se stali rektori universit v Addis Abebě, Dakaru, Ibadánu a Tunisu a reprezentanti afrikanistů Francie, Sovětského svazu, Spojených států a Velké Británie, a ten byl pověřen vypracováním základních principů.

První mezinárodní kongres se uskutečnil v roce 1962, jeho presidentem byl rektor Ghanské university dr. K. Onwuka Dike a zúčastnilo se ho 600 afrikanistů z 56 zemí světa. První kongres souhlasil s návrhem uspořádat II. kongres v některé z frankofonních zemí Afriky a přijal pozvání presidenta Senegalské republiky Léopolda Sédara Senghora k uspořádání II. kongresu v Dakaru. II. kongres se tedy sešel po pěti letech v Senegal, v krásném moderním areálu Dakarské university.

Podle počtu zúčastněných zemí (25 afrických, 20 neafrických) i podle počtu zastoupených vědeckých oborů (historické vědy, lingvistika, kulturní antropologie, filosofie, etnologie, politické vědy, ekonomie, právo, sociologie, přírodní vědy, technologie a další) je možno kongres označit za vskutku interdisciplinární a internacionální. Z nejvýznamnějších osob-

ností je možno jmenovat například M. Alioune Diopa, dr. K. Onwuka Dike, prof. Darylla Forda, A. Aime Cesaire, prof. Olderoge, prof. Solodovnikova, dr. R. Gardinera a prof. G. Balandiera.

Toto mezinárodní fórum dokázalo, že Afrika, jako ostatně celý rozvojový svět, se stala po druhé světové válce důležitým objektem pozornosti nejvýznamnějších světových středisek výzkumu. Je zařazena do vědeckého programu universit v Paříži, Freiburgu, Münsteru, Kodani, Oslo, Institutu sociálních studií v Haagu, University v Utrechtu, Londýnské školy afrických studií a Londýnské vysoké školy ekonomických a politických věd. Její problémy se zkoumají téměř ve všech socialistických zemích, především v Moskevském institutu národů Asie a Afriky, ve Spojených státech na universitách v New Yorku, v Bostonu, na Kalifornské universitě, v Massachusettském institutu technologie, na universitě ve Washingtonu, na universitě v Texasu, a jinde. Kromě toho působí řada evropských, amerických a afrických vědců dlouhodobě na universitách, ve výzkumných ústavech, plánovacích orgánech apod. přímo na africkém kontinentě. Vědci se počali o Afriku zajímat jako o neobyčejně zajímavou oblast, nabízející neobvyklé možnosti pro rozšiřování znalostí, pro aplikaci znalostí k řešení složitých problémů teorie i praxe i pro vědecký trénink jak v „čistých“, tak „aplikovaných“ disciplínách. Našli tu pole ke studiu prvků sociálních změn neobyčejně šíře a diverzity. Různé stupně nestabilitosti a nejednotnosti, moderní a